

Ö?renci Liderli?i Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ö?renci Liderli?i Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26573>

Özet

Ö?renci Liderli?i Ölçe?i, T. Uslu ve M. Aslan (2020) taraf?ndan ö?rencilerin liderlik yeteneklerini ve e?ilimlerini ölçmek amac?yla geli?tirilmif bir **psikometrik araçtır**. Bu ölçek, özellikle e?itim ortamlar?nda genç bireylerin liderlik özelliklerini, sosyal etkile?im becerilerini ve sorumluluk alma düzeylerini belirlemeye odaklanmaktadır. Ölçe?in geli?tirme süreci, yay?mlanan akademik makalede detayland?r?ld??? üzere, kapsaml? bir geçerlik ve güvenilirlik çal??mas?n? içermektedir. Ölçek, ö?rencilerin okuldaki veya üniversitedeki aktif rollerini ve toplumsal de?i?ime katkı potansiyellerini de?erlendirmek üzere tasarlanm??tır.

Anahtar Kelimeler

Ö?renci liderli?i, **ölçek geli?tirme**, liderlik, geçerlik, güvenilirlik, e?itim psikolojisi, psikometri.

Yazarlar

T. Uslu, Mahire Aslan

Amaç

Ölçe?in temel amac?, üniversite veya okul ça??ndaki ö?rencilerin sahip oldu?u **liderlik** özelliklerini, davran??lar?n? ve potansiyelini geçerli ve güvenilir bir ?ekilde ölçmektir. Geli?tiriciler, bu araç?n e?itim kurumlar?na ö?rencilerin liderlik geli?im alanlar?n? tespit etme ve destekleme konusunda bilimsel veriler sunarak, gençlerin sosyal ve yönetsel becerilerinin geli?imine katkıda bulunmay? amaçlam??tır.

Yap?

Ö?renci Liderli?i Ölçe?i, çok boyutlu bir yap? olan **ö?renci liderli?i** kavram?n? ölçmeyi amaçlar. Bu yap?, genellikle ö?rencilerin proaktif davran??lar?n?, akranlar? üzerindeki etkileme gücünü, karar alma süreçlerine kat?l?m?n? ve etik sorumluluk bilincini kapsar. Geli?tiriciler, liderli?i okul ortam?nda aktif rol alma, vizyon belirleme, takım çal??mas? ve sosyal de?i?ime katkıda bulunma yetene?i olarak tanımlam??lard?r. Ölçe?in alt boyutlar?, ö?rencilerin liderlik rollerini farklı bağlamlarda nasıl sergiledi?ini ortaya koymaktadır.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, yap? geçerli?i ve kapsam geçerli?i odaklı yürütülmü?tür. Kapsam geçerli?i, uzman görüşleri alınarak sa?lanm??; maddelerin ölçülmek istenen yap?y? yeterince temsil edip etmedi?i de?erlendirilmifdir. Yap? geçerli?ini belirlemek amac?yla hem **aç?mlay?c? faktör analizi** (AFA) hem de do?rulay?c? faktör analizi (DFA) yöntemleri kullan?lm??tır. Bu

analizler, ölçe?in teorik olarak beklenen liderlik boyutlar?n? istatistiksel olarak destekledi?ini göstermi?tir.

Güvenirlik

Güvenirlik analizleri kapsam?nda, ölçe?in iç tutarlılık katsay?s? hesaplanmı?tır. Çalışmada, ölçe?in genel ve alt boyutlar? için yüksek düzeyde iç tutarlılık elde edilmi?tir. Tipik olarak **Cronbach Alfa** katsay?s? kullanılarak, ölçek maddelerinin tutarlılık de?erlendirilmi?tir. Yüksek güvenilirlik katsayılar?, Ö?renci Liderli?i Ölçe?i'nin tutarlı sonuçlar üretti?ini ve ö?rencilerin liderlik özelliklerini güvenilir bir biçimde ölçtü?ünü göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yapısal geçerli?ini derinlemesine incelemek amacıyla gerçekleştirilen faktör analizi, ö?renci liderli?i yapı?s?nın temel boyutlar?n? ortaya çıkarmı?tır. Çalışmada, ölçe?in çok faktörlü bir yapıya sahip oldu?u belirlenmi?tir. Bu faktörler, liderli?in farklı yönlerini (örneğin, inisiyatif alma, sosyal etki, problem çözme) temsil etmektedir. Doğrulayıcı faktör analizi (DFA) sonuçlar?, elde edilen faktör yapı?s?nın toplanan veri seti ile güçlü bir uyum sergiledi?ini ve ölçe?in yapısal modelinin kabul edilebilir düzeyde oldu?unu kanıtlamı?tır.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Developmental)

Format: Be?li veya benzeri bir Likert tipi derecelendirme formatı (Ölçek geli?tirme çalışmalar?nda yaygın olarak kullanılır).

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ö?renciler (Yüksekö?retim veya ortaö?retim ö?rencileri).

Ya? Grubu: Çalışmanın yapıldığı ö?renci grubuna ba?lı olarak de?işkenlik göstermekle birlikte, genellikle 15-25 ya? aralıdır.

Popülasyon Detaylar?: Ölçek, Türkiye'deki üniversite ö?rencilerinden toplanan verilerle geliştirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) ölçe?i.

Anahtar Kelimeler

E?itim, ö?renci, **liderlik**, psikometrik, geçerlik, güvenilirlik, Inonu University Journal of the Faculty of

Education.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Mahire Aslan

Yazar ORCID Tanıtıcısı: Bilgi mevcut değildir.

Bağlantı E-posta Adresleri: mahire.aslan@inonu.edu.tr

Yazma Adresi: Bilgi mevcut değildir.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2020

Şinler ve Kullanım Ücreti: Ölçeğin akademik veya ticari amaçlı kullanımı için sorumlu yazar (Mahire Aslan) ile iletişime geçilmesi önerilir. Akademik çalışmalarda kullanım genellikle ücretsizdir, ancak izin alınması gerekmektedir.

Kaynaklar

Uslu, T. & Aslan, M. (2020). Student leadership scale: A validity and reliability study, *Inonu University Journal of the Faculty of Education*, 21(3), 1181-1196. DOI: 10.17679/inuefd.642739

Ölçeğin orijinal PDF dosyasına aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir: ogrenci-liderligi-olcegi-toad.pdf

Öğrenci Liderliği Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçeğin orijinal maddeleri kaynak metinde sunulmamıştır. Maddelere erişim için ilgili makalenin incelenmesi veya sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.